

**ชื่อ ผลงาน : ประสิทธิผลของโปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้าน
สุขภาพต่อการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
ในเกษตรกรผู้ปลูกพริก ตำบลบัวน้อย อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรี
สะเกษ**

**นางสาวนัทธมน เวียงคำ : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ รพ.ส
ต.บ้านพันลำ ต.บัวน้อย อ.กันทรารมย์
จ.ศรีสะเกษ**

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพต่อการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในเกษตรกรผู้ปลูกพริก ตำบลบัวน้อย อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) กลุ่มตัวอย่างคือ เกษตรกรปลูกพริก ที่มีผลตรวจเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสไม่ปลอดภัย ในพื้นที่ตำบลบัวน้อย อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 76 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช การเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช การสื่อสารเพื่อการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง การจัดการเงื่อนไขทางสุขภาพของตนเองในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช การรู้เท่าทันสื่อที่นำเสนอในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช การตัดสินใจเลือกปฏิบัติได้ถูกต้องในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพต่อการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในเกษตรกรผู้ปลูกพริก ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบได้รับการดูแลตามปกติ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน Paired t – test, Independent t-test

ผลการวิจัย หลังการทดลอง กลุ่มทดลองความรู้ด้านสุขภาพรวม ระดับมาก (2.68) ความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ระดับมาก (2.77) การเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ระดับมาก (2.65) การสื่อสารเพื่อ

การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง ระดับมาก (2.68) การจัดการเงื
อนไขทางสุขภาพของตนเองในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ระดับมาก
(2.69) การรู้เท่าทันสื่อที่นำเสนอในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ระดับ
มาก (2.66) การตัดสินใจเลือกปฏิบัติได้ถูกต้องในการใช้สารเคมีกำจัด
ศัตรูพืช ระดับมาก (2.63) และการปฏิบัติตัวในการป้องกันอันตรายจา
กการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ระดับมาก (27.40) คะแนนสูงกว่ากลุ่มเ
ปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน ($p < 0.001$)

โปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ จะช่วยให้เกษตรกร
ผู้ปลูกพริก สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
ในเกษตรกรผู้ปลูกพริก ไปในทางที่ดี สามารถนำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์
ใช้ในประชาชนกลุ่มอื่น ในพื้นที่อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

คำสำคัญ : ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ, สารเคมีกำจัดศัตรูพืช, เก
ษตรกรผู้ปลูกพริก